

TÜRKİYE KALKINMA VAKFI
Development Foundation of Türkiye

Faaliyet Raporu

TÜRKİYE KALKINMA VAKFI

2024

Türkiye Kalkınma Vakfı

Çukurambar Mah. Malcolm X Cad.
Bayıdır Apt. 24 Daire 14 Çankaya-Ankara
Tel: +90 312 814 53 88

Sayfa Sayısı: 39

Faaliyet Raporu, 2024

Yayın Sahibi

Türkiye Kalkınma Vakfı

Yayına Hazırlayanlar: Dr. Davut YEŞİL
Genel Sekreter

Tüm hakları saklıdır. Bu eserin tamamı ya da bir bölümü, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kullanılmadan önce hak sahibinden 52. Maddeye uygun yazılı izin alınmadıkça, hiçbir şekilde ve yöntemle işlenmek, çoğaltılmak, çoğaltılmış nüshaları yayılmak, satılmak, kiralanmak, ödünç verilmek, temsil edilmek, sunulmak, telli/telsiz ya da başka teknik, sayısal ve/veya elektronik yöntemlerle iletilmek suretiyle kullanılamaz. Hazırlanmış olan çalışmanın tüm hakları Türkiye Kalkınma Vakfı'na aittir. Türkiye Kalkınma Vakfı tarafından hazırlanan işbu çalışmadan kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

TÜRKİYE KALKINMA VAKFI
Development Foundation of Türkiye

Faaliyet Raporu, 2024

İçindekiler

1. GİRİŞ.....	1
2. TARİHÇE	2
2.1TKV Tarihinde Önemli Köşe Taşları	4
3. 2024 YILI FAALİYETLERİ.....	7
3.1.Suriyeli ve Türk Çocukların ve Ergenlerin Erken Çocukluk Eğitimi ve Gelişimi, Koruma, Güçlendirme ve Beceri Programları Yoluyla Desteklenmesi Projesi	7
3.1.1.Projenin Amacı.....	7
3.1.2.Projenin Hedefleri.....	7
3.1.3.Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları	9
3.1.4.Projeye İlişkin Olarak Yıl içinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar	11
3.2.Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Hassas Sığınmacı ve Yerel Toplulukların Koruma, Sosyal Uyum ve Geçim İmkanlarına Erişiminin Geliştirilmesi	17
3.2.1.Projenin Adı	17
3.2.2.Proje Konusu	17
3.2.3.Projenin Sahibi/Sözleşme Makamı	17
3.2.4.Projenin Sözleşme Tarihi	17
3.2.5.Projenin Süresi	17
3.2.6.Projenin Bitiş Tarihi	17
3.2.7.Projenin Uygulama Alanı	17
3.2.8.Projenin Nihai Yararlanıcıları (Hedef Kitle)	18
3.2.9.Projenin Amacı (Genel ve Tali Amaç)	18
3.2.10.Projenin Hedefleri (Temel öngörülen hedefler)	19
3.2.11.Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları	20
3.2.12.Projeye İlişkin Olarak Yıl içinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar	21
3.3.1.Projenin Adı	29
3.3.2.Proje Konusu	29
3.3.3.Projenin Sahibi/Sözleşme Makamı	29
3.3.4.Projenin Sözleşme Tarihi	29
3.3.5.Projenin Süresi	29
3.3.6.Projenin Bitiş Tarihi	29
3.3.7.Projenin Uygulama Alanı	29
3.3.8.Projenin Nihai Yararlanıcıları (Hedef Kitle)	30

3.3.9.Projenin Amacı (Genel ve Tali Amaç)	30
3.3.10.Projenin Hedefleri (Temel Öngörülen Hedefler).....	31
3.3.11.Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları	31
3.3.12.Projeyle İlişkin Olarak Yıl İçinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar	32
3.4 Diğer Çalışmalar	36
3.4.1 Kurumsal Altyapı.....	36
3.4.2 Kurumsal Yapı ve Personel Gelişimi	36
3.4.3 İş birlikleri ve Fon Kaynaklarına Erişim.....	36

KISALTMALAR

AÇA: Avrupa Çevre Ajansı

BMZ: Alman Kalkınma ve Ekonomik İş birliği Bakanlığı

ÇATOM: Çok Amaçlı Toplum Merkezi

ÇATAK: Çevre Amaçlı Tarım Arazilerinin Korunması Projesi

DOKAP: Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

FAO: Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü

GAP: Güneydoğu Anadolu Bölge Kalkınma İdaresi

KKYDP: Kırsal Kalkınmayı Destekleme Programı

OGM: Orman Genel Müdürlüğü

PRM: ABD Dışişleri Bakanlığı Nüfus, Mülteciler ve Göç Bürosu

STK: Sivil Toplum Kuruluşları

TANAP: Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı Projesi

WHH: Alman Açlıkla Mücadele Derneği

UNICEF: Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Kalkınma, yalnızca ekonomik büyümeyle sınırlı olmayan, bireylerin ve toplumların refah seviyelerini yükseltmeye odaklanan bütüncül bir dönüşüm sürecidir. Yaşam kalitesinin artırılması, eğitim fırsatlarının genişletilmesi, sağlıklı bir toplum yapısının desteklenmesi ve bireylerin kendi kararlarını bilinçli bir şekilde alabilmesine imkân tanıyan bir yapının inşa edilmesi, kalkınmanın en temel unsurları arasındadır.

Bu anlayışla, 1969 yılından bu yana sürdürdüğü çalışmalar ile kalkınma odaklı projeleri hayata geçiren Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV), 2024 yılında da insani gelişimi merkeze alan yaklaşımını sürdürmüştür.

Vakfımız, eğitimden sosyal hizmetlere, tarımsal kalkınma projelerinden istihdamı destekleyen çalışmalara kadar geniş bir yelpazede yürüttüğü projelerle, kalkınmanın sürekliliğini ve kapsayıcılığını teminat altına almaya devam etmektedir.

2024 yılında UNICEF iş birliği ile sürdürdüğümüz "Suriyeli ve Türk Çocukların ve Ergenlerin Erken Çocukluk Eğitimi ve Gelişimi, Koruma, Güçlendirme ve Beceri Programları Yoluyla Desteklenmesi" projesi, bölge çapında olumlu etkiler yaratmaya devam etmiştir. Bunun yanı sıra, 2019 yılından bu yana Alman Kalkınma ve Ekonomik İş Birliği Bakanlığı (BMZ) tarafından finanse edilen ve Alman Açlıkla Mücadele Derneği (Welthungerhilfe) ortaklığında uygulanan "Mardin İlinde Koruma Altındaki Sığınmacılar ve Ev Sahibi Topluluklar için Sosyal Uyumun ve Danışmanlık, Koruma ve Sosyal Hizmetlere Erişimin Geliştirilmesi" projesi, toplumsal dayanışmayı ve sosyal uyumu destekleyen sonuçlar üretmiştir.

Bunlara ek olarak, 2024 yılında hazırlıkları başlanan yeni projeler ile tarım alanında sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi ve kırsal alandaki üretimin korunması hedeflenmektedir. Bu projelerle, yerel üreticilerin ve küçük çiftçilerin ekonomik gücünün artırılması ve doğayla uyumlu bir tarım modelinin benimsenmesi desteklenecektir.

TKV olarak, kalkınmanın ancak kolektif bir çaba ile mümkün olabileceğine inanıyoruz. 2024 yılı boyunca emeğini ve uzmanlığını bizlerle paylaşan tüm çalışma arkadaşlarımıza, iş birliğinde bulunan ulusal ve uluslararası paydaşlarımıza teşekkür ederiz.

Dr. Davut YEŞİL

Genel Sekreter

1. GİRİŞ

Vizyon; toplumsal gelişmeyi güvence altına almak üzere dar gelirli ailelere (dezavantajlı gruplara) destek olunması ve yaşam kalitesinin artırılması

Misyon;

- Tarımsal işletmeleri, el sanatlarını ve küçük sanayii desteklemek,
- Belirlenen alanlarda inceleme-araştırma ve alan çalışmalarını gerçekleştirmek,
- Doğal kaynakları ve çevre değerlerini korumak,
- Toplumun, özellikle gençlerin, kadınların eğitim, sağlık ihtiyaçlarına yönelik hizmet sunmak.

Benimsenen Yaklaşımlar;

1. Kurumsal öncülükten kolaylaştırıcılığa dönüşüm sağlandı (1982)
2. Bütüncül yaklaşım temel alındı (1977)
 - Ekonomik, sosyal ve kültürel ilerleme esas alındı
 - Ekonomide tedarik-üretim ve satış piyasaları gözetildi (KÖYTÜR/ipek)
 - Kadın statüsünün gelişimi desteklendi (ÇATOM örneği-1982)
3. Sosyal tarımın temelleri atıldı (Üretici Ortaklığı)
4. Kalkınmada yaygınlaşma sağlandı (KÖYTÜR ve arıcılık)
5. Eğitim, karşılıklı öğrenmeye evrildi (Ballı Bitkiler (nektar) Haritası-1977)
6. Yerel kalkınma örgütlerine destek sağlandı (ALTER projesi, 2018)
7. Organik tarım uygulandı (Erzurum Aşkale 2019)
8. Olasılıklara dayalı risk analizi

9. Kırsal kalkınma alanında yüksek lisans bursu (1978)
10. Avrupa kırsal parlamentosuna üye olundu (2018)
11. Üretici temelli araştırmalar gerçekleştirildi (1980-2022- genetik ilerleme)

2. TARİHÇE

Türkiye'nin, kırsal kalkınma alanında faaliyet gösteren ilk sivil kalkınma kuruluşu olan Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV) 1969 yılı ocak ayında kurulmuştur. TKV'nin kuruluşundan bugüne kırsal hanelere dönük, ev içi üretimden tarımsal sanayi işletmelerine uzanan sosyal ve gelir getirici projelerinden binlerce aile yararlanmıştır.

Kurulduğu 1969 yılından günümüze, TKV'nin kırsal kalkınma uygulamaları sonucunda ülkemiz için sahada sınanmış, öğrenilen derslerle zenginleşmiş ve tekrarlanabilir modeller ortaya çıktı.

Türkiye Kalkınma Vakfı öncülük ettiği, ülke çapında etkili uygulamalardan en önde gelen örnekler şöyle sıralanabilir:

- Türkiye'de kırsal kalkınma alanında, insan kaynaklarının geliştirilmesi, teknik yardım, eğitim, kırsal kredi ve pazarlama desteğini bir arada ele alan bütüncül bir yaklaşımın ve örgütlenmenin ilk kez tanıtılması ve hayata geçirilmesi,
- Yoksul kırsal girişimciler için ülkemizin saha gerçeklerine uygun küçük ölçekli kırsal kredi uygulamalarının geliştirilmesi,
- Kümes hayvancılığı, süt inekçiliği, besicilik ve arıcılık gibi faaliyetlerde, kırsal küçük üreticiyi destekleyen "sözleşmeli üretim modeli"nin tanıtılması ve yaygınlaştırılması,
- Ülkemizde küçük üreticiye dayalı ilk modern, entegre tavukçuluk sisteminin oluşturulması; hijyenik ve ticari bakımdan modern piliç üretiminin başlatılması,
- Ülkemizde kırsal küçük üreticiye modern, teknik arıcılık uygulamalarının tanıtılması ve entegre arıcılık sisteminin oluşturulmasına öncülük edilmesi,

- Kırsal hanelerde arı ve hayvan sağılığı konusunda kamu ile iş birliği yapılarak gerçekleştirilen öncü adımlar,
- Kırsal alanda aile planlaması yaklaşım ve uygulamalarının tanıtılması,
- Kadınlar, gençler ve çocuklar gibi dezavantajlı sosyal grupların gelişimlerinin ve sosyal içerimlerinin desteklenmesine yönelik faaliyetlere katkı yapılması.

Türkiye Kalkınma Vakfı: Deneyimden Geleceğe

Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV), kuruluşundan bu yana kırsal kalkınma alanında yürüttüğü pilot ölçekli projeler ve model uygulamalar ile önemli bir bilgi birikimi oluşturmuş, geliştirdiği yaklaşımlar zaman içinde sürdürülebilir yapılar hâline gelmiş veya ulusal düzeyde programlara dönüşerek yaygınlaşmıştır.

Vakfımız, kırsal kalkınma faaliyetlerinin geniş çapta ve etkili bir şekilde uygulanabilmesi için kamu kurumlarının kritik bir rol üstlendiğini her zaman vurgulamış ve faaliyetlerini bu gerçek doğrultusunda şekillendirmiştir. Bu çerçevede, sahada yürüttüğümüz çalışmalar başta sağlık, eğitim, tarım ve orman teşkilatları olmak üzere, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla güçlü iş birlikleri kurarak ilerlemiştir. Zaman içinde kamu, sivil ve özel sektörlerde kırsal kalkınmaya duyulan ilginin artması, TKV'nin birikimini ve deneyimlerini sadece belirli bölgelerde değil, ulusal ölçekte paylaşmasını da gerekli kılmıştır.

Günümüz koşullarında, yerel yönetimlerin yetki alanlarının genişlemesi ve kamu hizmetlerinin daha kapsayıcı bir iş birliği anlayışıyla sunulması, TKV'nin sahada kazandığı deneyimleri daha geniş kitlelere aktarması için yeni fırsatlar yaratmaktadır. Bu doğrultuda, Vakfımız bilgi ve deneyim paylaşımını odağına alarak 50 yılı aşkın süredir yürüttüğü köy düzeyi saha uygulamalarını 2005 yılında planlı bir şekilde tamamlamış ve model yaygınlaştırma yaklaşımını benimsemiştir.

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) bölgesindeki saha çalışmalarının yürütüldüğü Diyarbakır Proje Müdürlüğü, 2018 yılında TKV Temsilciliği'ne dönüştürülmüştür. Ayrıca, kırsal kalkınma alanındaki faaliyetlerin daha etkin bir şekilde sürdürülmesi amacıyla 2020 yılında Mardin'de bir temsilcilik açılmıştır.

Türkiye Kalkınma Vakfı, yarım asrı aşkın deneyimiyle kırsal kalkınmada yenilikçi yaklaşımlar geliştirmeye, bilgi ve tecrübesini paydaşlarıyla paylaşarak sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmaya devam etmektedir. TKV, günümüzde, kırsal ihtiyaçların, gerçekçi müdahale araç ve yöntemlerinin belirlenmesi başta olmak üzere bilgi ve tecrübe birikimini özellikle kamudaki ilgi ortaklarıyla paylaşmayı sürdürmektedir. Bu paylaşım özellikle Avrupa Birliğine katılım sürecinde tarım ve kırsal kalkınma başlıklı çeşitli çalışmalarda ve GAP bölgesinde mevcut ve yeni uygulamalar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

2.1 TKV Tarihinde Önemli Köşe Taşları

- 1969 - Kuruluş ve İlk Adımlar (Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV) kuruldu.)
- 1970-1980: Kırsal Kalkınma ve Tarımsal Gelişim
 - 1970: Tarsus orman köylerinde kırsal kalkınma ve köy tavukçuluğu projeleri başlatıldı.
 - 1975-1976: Lice ve Muradiye depremleri sonrası rehabilitasyon çalışmaları İsviçre Kalkınma ve İşbirliği Kuruluşu (SDC) desteğiyle yürütüldü.
 - 1978: Eğitim ve yayım merkezleri açıldı:
 - Ankara-Kazan Arıcılık Merkezi
 - Diyarbakır Süt İnekçiliği Merkezi
- 1980-1990: Hayvancılık ve Kırsal Ekonomiye Katkılar
 - 1982: Kümes hayvancılığı modeli genişletildi.
 - 1983: Köy-Tür şirketleri kurularak beyaz et üretimi desteklendi.
 - 1985: Köy-Tür, Türkiye'nin en büyük beyaz et üreticisi oldu.
 - 1991: Toplum Ormancılığı Projeleri Erzurum-Uzundere ve Sinop-Durağan'da başlatıldı.
- **1990-2000:** Uluslararası İşbirlikleri ve Kadın Destek Programları

- 1995: Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile kırsalda çalışan çocuklara yönelik mesleki eğitim çalışmaları başladı.
- 1996:
 - Kırsal kredi programı genişletildi.
 - Ziraat Bankası ile GAP Bölgesi'nde küçük üreticilere yönelik tarım projeleri başlatıldı.
 - Kadın odaklı eğitim programı ÇATOM ile GAP BKİ işbirliği başladı.
- 1998: Kadın statüsünün iyileştirilmesine yönelik pilot programlar Avrupa Birliği desteğiyle Van ve Diyarbakır'da başlatıldı.
- **2000-2010: Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma ve Bölgesel İşbirlikler**
 - 2000: Küçük üreticilere yönelik ticari faaliyetler Destek A.Ş. bünyesinde toplandı.
 - 2005:
 - Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda görev alındı.
 - AB Katılım Öncesi Aracı Kırsal Kalkınma Bileşeni (IPARD) sürecine katılım sağlandı.
 - 2007: Japonya ve Avrupa Birliği projelerine katılım sağlandı.
- **2010-2020: Tarım, Arıcılık ve Sosyal İçerme Çalışmaları**
 - 2013: Heinrich Böll Stiftung ile kırsal kalkınma belgelenmesi projesi yürütüldü.
 - 2014-2015: Doğu Karadeniz'de arıcılık projeleri genişletildi.
 - 2016-2017:
 - UNICEF ile Suriyeli ve Türk çocukların güçlendirilmesi projesi başlatıldı.

- TANAP projeleri kapsamında Erzurum ve Karadeniz Bölgesi'nde organik yumurta tavukçuluğu ve arıcılık faaliyetleri uygulamaya konuldu.
- 2019: UNDP-GEF ile Ankara biyolojik çeşitlilik çalışması yapıldı.
- 2020 ve Sonrası: Bölgesel Kalkınma Çalışmaları
- Mardin'deki projeleri koordine etmek için TKV Mardin Temsilciliği açıldı.

3. 2024 YILI FAALİYETLERİ

3.1.Suriyeli ve Türk Çocukların ve Ergenlerin Erken Çocukluk Eğitimi ve Gelişimi, Koruma, Güçlendirme ve Beceri Programları Yoluyla Desteklenmesi Projesi

- Projenin Sahibi/Sözleşme Makamı: UNICEF
- Projenin Sözleşme Tarihi: 01.10.2023-30.03.2024 (6 ay), 01.04.2024-30.09.2024 (6 Ay), 01.10.24-30.12.2024 (3 Ay)
- Projenin Uygulama Alanı: Adıyaman, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Mardin, Osmaniye, Şanlıurfa

3.1.1.Projenin Amacı

Proje, Güneydoğu Türkiye'deki Suriyeli ve Türk çocuklar arasında kapsamlı bir gelişimi teşvik etmeyi, örgün eğitime ve entegrasyona hazır olma durumlarını iyileştirmeyi ve dijital becerileri geliştirmeyi ve afet sonrası bağlamlarda desteğe odaklanarak hedef grupların genel refahlarını desteklemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca proje, bakımverenlerin ve toplulukların katılımını sağlayan iş birliğine dayalı eğitim, psikososyal destek ve koruma odaklı hizmetler sunmaktadır.

3.1.2.Projenin Hedefleri

Türkiye Kalkınma Vakfı'nın uygulamakta olduğu bu proje, yerinden edilme ve bölgesel olumsuzluklardan etkilenen çocuklar ve ergenler arasındaki kritik gelişimsel destek ihtiyacını

ele almaktadır. Öncelikli hedef, çocuk ve ergenlerin temel bilişsel, sosyal-duygusal ve dilsel kapasitelerini artırmak, böylece örgün eğitim ortamlarına hazır olma ve uyum sağlama durumlarını güçlendirmektir. Buna paralel olarak proje, Suriyeli mülteci ve ev sahibi topluluklar arasında sosyal uyumu kolaylaştırmaya ve karşılıklı anlayışı geliştirmeye odaklanmaktadır. Aile katılımının vazgeçilmez rolünün bilincinde olarak proje, bakımverenleri bebek ve çocuk sağlığı konusunda temel bilgilerle güçlendirirken, çocuklarının eğitim yolculuğuna katkılarını artırmayı hedeflemektedir. Proje kapsamındaki çabalar, Suriyeli ve Türk çocuk ve ergenler arasındaki toplumsal bağları güçlendirmeye ve aileleri desteklemek için güçlü çocuk koruma ve psikososyal destek hizmetlerine erişilebilirliği sağlamaya kadar uzanmaktadır. Teknolojik yeterlilik giderek daha vazgeçilmez hale gelirken, çocukları kritik dijital becerilerle donatmaya ve afetten etkilenen bölgelerdeki gençleri bilgiye ulaşma ve ihtiyaçlarını etkili bir şekilde ifade etme konusunda güçlendirmeye devam edilmektedir. TKV bu çok yönlü yaklaşım sayesinde, bu bölgedeki Suriyeli ve Türk çocuk ve gençlerin ortak deneyimleri, öğrenme gelişimleri ve kolektif refahları için fırsatları artırmaya çalışmaktadır. Projenin temel hedefleri aşağıdaki gibidir:

- Çocukların bilişsel, sosyal, duygusal, dil, motor ve öz bakım becerileri açısından gelişimlerini desteklemek ve ilköğretime hazırlık ve uyum düzeylerini artırmak,
- Öğrencilerin dil edinimini desteklerken, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki Suriyeli mülteciler ve ev sahibi toplum arasındaki sosyal uyumu kolaylaştırmak,
- Ebeveynlerin çocuklarının eğitime katılımını artırmak ve bakımverenleri bebek ve çocuk sağlığı konusunda desteklemek,
- Suriyeli ve Türk ergenler ve gençler için sosyal uyum fırsatlarını artırmak,
- Suriyeli ve Türk çocukların, ergenlerin ve bakımverenlerin çocuk koruma çerçevesinde hizmetlere erişimini desteklemek,
- Çocukların dijital becerilerini geliştirmek, afet bölgelerinde yaşayan gençlerin güncel duyurulara erişmelerini ve ihtiyaçlarını bildirmelerini desteklemek,
- Depremden etkilenen illerde yaşayan çocuk ve ergenlerin psikososyal gelişimine ve genel iyileşme sürecine katkıda bulunmak.

3.1.3.Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları

Suriyeli ve Türk Çocukların ve Ergenlerin Erken Çocukluk Eğitimi ve Gelişimi, Koruma, Güçlendirme ve Beceri Programları Yoluyla Desteklenmesi Projesi'nin beklenen sonuçları ve çıktıları şu şekildedir:

a. Erken Çocukluk Gelişimi ve Eğitimi:

- Yaygın ve enformel erken çocukluk eğitimi ile çeşitli yöntemlerle önemli sayıda çocuğa ulaşılarak bilişsel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunulması.
- Öğretim çıktılarını geliştirmek için eğitim personeline yüksek kaliteli örgün, yaygın ve informal eğitim programları sunulması.
- Çocuklara temel öğrenme materyalleri dağıtılarak erken öğrenme, bakım ve eğitim kaynaklarına erişimlerinin kolaylaştırılması.
- Destek programları aracılığıyla çok sayıda bakımverenin katılımlarının sağlanması ve onlara çocuk gelişimini desteklemek için gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılması.

b. Güçlendirme ve Katılımcı Faaliyetler:

- Güvenli ve yapıcı katılıma elverişli, çocuk/genç dostu öğrenme alanlarının oluşturulmasıyla geniş bir çocuk ve ergen yelpazesine ulaşılması.
- Farklı yaş gruplarına ve cinsiyetlere göre uyarlanmış içeriklerle sosyal medya erişiminin sağlanması ve daha geniş topluluk katılımının kolaylaştırılması.
- Yaş, cinsiyet veya engellilik durumuna bakılmaksızın kapsayıcılığı sağlayarak ergenlik çağındaki kız ve oğlan çocuklarının sivil katılımlarının teşvik edilmesi.
- Önemli sayıda genci sosyal ve davranışsal değişimi amaçlayan faaliyetlere dahil ederek proaktif katılıma yönelik bir toplum kültürünün teşvik edilmesi.

c. Koruma ve Psikososyal Destek:

- Koruma riski taşıyan çocukları tespit etmek için kapsamlı değerlendirmelerin yapılması, yüksek veya orta risk seviyesindekiler için uygun önlemlerin alınması.

- Özel ihtiyaçları olan çocuklar için özel destek ve takip sunularak hedefe yönelik bireysel vaka yönetimi sağlanması.
- Çocuklar uzmanlaşmış ve çok sektörlü hizmetlere başarıyla yönlendirilirken, aynı zamanda çok sayıda dahili ve harici hizmet yönlendirmesinin de yapılması.
- Temel ihtiyaçların karşılanması sağlanarak, benzersiz koruma gereksinimlerini karşılamak için bireylere nakdi veya ayni yardım imkanları sunulması.
- Hakların korunması ve hukuki konularda rehberlik sağlanması amacıyla hukuki yardım ve danışmanlık da dahil olmak üzere bireysel hukuki destek sağlanması.

d. Sağlık ve Beslenme Danışmanlığı:

- Anne-bebek köşelerinde çok sayıda ocuk ve bakımveren için kritik danışmanlık desteği sağlanarak anne ve ocuk sağlığı uygulamalarının iyileştirilmesi.
- UNICEF destekli mekanizmalar aracılığıyla önemli sayıda Bebek ve Küçük ocuk Beslenmesi danışmanlık seansının düzenlenmesi, optimal beslenme uygulamaları ve beslenme teşvik edilmesi.

e. Hesap Verebilirlik:

- Personel, gönüllüler ve hizmet sağlayıcılar cinsel sömürü ve istismarın önlenmesi ve bunlara müdahale edilmesi konusunda eğitilerek yararlanıcılar için güvenli ve duyarlı bir ortamın sağlanması.
- Cinsel Smr ve İstismarın nlenmesi (PSEA) konusunda hedef kitleye farkındalık kazandırılması.
- Yararlanıcılara erişilebilir hesap verebilirlik/geri bildirim mekanizmaları sağlanarak şeffaflık sağlanması ve geri bildirimlere olanak tanınması.

Yukarıda değinilen projenin beklenen ıktıları, TKV'nin çocuklar, ergenler, bakımverenler ve bir bütün olarak toplum için dirençli ve kendi kendine yetebilen bir ortamın geliştirilmesi için gerekli olan eğitim, güçlendirme, koruma ve destek hizmetlerini vurgulayan kapsamlı toplum kalkınmasına yönelik hedefli yaklaşımını yansıtmaktadır. Beklenen sonuçlar, Türkiye

Kalkınma Vakfı'nın misyonuna uygun olarak ölçülebilir, etkili ve sürdürülebilir sonuçlara olan kararlı bağlılığı göstermektedir.

3.1.4.Projeye İlişkin Olarak Yıl içinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar

Türkiye Kalkınma Vakfı, 2024 yılında, kapsamlı Erken Çocukluk Gelişimi (EÇG), Erken Çocukluk Eğitimi (EÇE), Koruma, Güçlendirme ve Beceri Programları aracılığıyla ülkenin güneydoğu bölgesindeki Suriyeli ve Türk çocuk ve gençleri destekleme konusunda önemli adımlar attı. Aşağıda, 2023 yılında başlamış ve 2024 yılı boyunca proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerin özeti sunulmuştur:

- 2024 yılı içerisinde “Erken çocukluk eğitime çeşitli modellerle (ev temelli, merkez temelli, geçici öğrenme alanları) resmi olmayan ve yaygın eğitim yoluyla erişen çocuk sayısı.” Göstergesi için hedeflenen sayı 9,490 olup gerçekleşen 8,397’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %88 oranındadır.
- “Resmi, yaygın ve yaygın olmayan eğitim programlarını uygulamak üzere eğitilen ve desteklenen eğitim personeli sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 188 olup gerçekleşen 147’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %78 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %153 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Erken öğrenme, bakım ve eğitim için öğrenme materyalleri sağlanan çocukların sayısı.” göstergesi için hedeflenen sayı 9,490 olup gerçekleşen 8,397’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %88 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %102 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Destek programları aracılığıyla ulaşılan bakım verenlerin sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 7224 olup gerçekleşen 7,528’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %104 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %116 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır
- “Kurulan çocuk/genç dostu/erken öğrenme alanları ve mobil maker programlarından faydalanan çocuk ve ergen sayısı.” Göstergesi için hedeflenen sayı 4896 olup gerçekleşen 5.555’tir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %114 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %108 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.

- “Görüntülenme sayısı (Facebook, Instagram, Twitter vb.)” göstergesi için hedeflenen sayı 112,000 olup gerçekleşen 176,378’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %157 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %114 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Sivil katılım girişimlerine katılan veya bu girişimlere liderlik eden ergen kız ve erkek çocukların sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 635 olup gerçekleşen 655’tir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %103 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %88 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Sosyal ve davranışsal değişim için katılım eylemlerine katılan gençlerin sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 10,750 olup gerçekleşen 21,684’tür. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %202 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %155 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Çocuk koruma risk değerlendirmesi yapılmış çocuk sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 10,320 olup gerçekleşen 8,656’dır. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %83 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %96 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Bireysel vaka açılan çocukların sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 1,776 olup gerçekleşen 1,496’dır. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %84 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %110 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Özelleştirilmiş, çok sektörlü yönlendirme gerçekleştirilmiş çocuk sayısı.” göstergesi için hedeflenen sayı 5,892 olup gerçekleşen 5,539’dur. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %94 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %102 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Koruma ihtiyacı için Acil İhtiyaç Fonu sağlanan birey sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 198 olup gerçekleşen 158’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %80 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %98 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.

- “Yasal danışmanlık sağlanan kişi sayısı (bireysel danışmanlık ve grup bilgilendirme oturumları)” göstergesi için hedeflenen sayı 1,578 olup gerçekleşen 1,347’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %85 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %211 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Ruh sağlığı ve psikososyal desteklere erişen çocuk ve bakım veren sayısı.” göstergesi için hedeflenen sayı 4,720 olup gerçekleşen 3,137’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %66 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %107 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- Ebeveynlik programları ile ulaşılan anne, baba ve bakım veren sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 2.220 olup gerçekleşen 1,947’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %87 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %108 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Tüm sektörlerde temel MHPSS ilkeleri ve zarar vermeme stratejileri konusunda eğitilmiş personel sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 450 olup gerçekleşen 519’dur. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %115 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %170 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet mağduru ve/veya risk altındaki kişilere TCDŞ’ye özgü müdahale hizmetleri sağlanan kişi sayısı.” göstergesi için hedeflenen sayı 940 olup gerçekleşen 434’tür. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %46 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %65 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Çocuk koruma programlamasında GBV risk azaltma, müdahalelerine erişen kadın, kız ve erkek çocuk sayısı.” göstergesi için hedeflenen sayı 19,484 olup gerçekleşen 46,798’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %240 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %268 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Çocuk hakları ve koruma konusunda bilgilendirme kampanyaları ve farkındalık artırma girişimleri aracılığıyla ulaşılan bireylerin sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 18,000 olup gerçekleşen 6,589’dur. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %37 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %182 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.

- “Anne-bebek köşesinde (MBC) danışmanlık desteği alan çocukların/bakıcıların oranı” göstergesi için hedeflenen sayı 2,880 olup gerçekleşen 4,693’tür. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %163 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %161 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “UNICEF destekli mekanizmalar aracılığıyla IYCF danışmanlık seansları alan çocuk/bakıcı sayısı.” göstergesi için hedeflenen sayı 44,480 olup gerçekleşen 24,189. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %54 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %102 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır
- “Yardım çalışanları tarafından gerçekleştirilen cinsel sömürü ve istismarı bildirmek için güvenli ve erişilebilir kanallara sahip kişiler” göstergesi için hedeflenen sayı 27,500 olup gerçekleşen 50,225’tir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %183 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %185 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “PSEA farkındalık faaliyetleri aracılığıyla ulaşılan ve PSEA raporlama mekanizmalarından haberdar olduğunu teyit eden kişilerin %’si” göstergesi için hedeflenen oran %70 olup gerçekleşen %82’dir.
- “İlgili faaliyetlerin tasarımına, uygulanmasına, izlenmesine ve değerlendirilmesine katılan, birlikte oluşturmaya şahsen ve/veya uzaktan katılan kişilerin sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 10,000 olup gerçekleşen 18,032’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %180 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %180 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.
- “Yerleşik hesap verebilirlik/geri bildirim mekanizmalarına erişimi olan kişi sayısı” göstergesi için hedeflenen sayı 10,000 olup gerçekleşen 74,708’dir. Bu doğrultuda gerçekleşme yüzdesi %747 oranındadır. 2023 ekimden proje kapanışına kadar olan süreçte %500 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır.

2024 yılı boyunca gerçekleştirilen söz konusu faaliyetler ve çabalar, Türkiye'nin güneydoğusundaki Suriyeli ve Türk çocuk ve gençlerin desteklenmesinde arzu edilen sonuçlara ulaşılması için sağlam bir temel oluşturmuştur. Bu girişimler, eğitim, koruma, güçlendirme ve hizmet ettiğimiz çocukların ve toplulukların genel refahını teşvik etme taahhüdümüzle uyumlu

olarak stratejik bir şekilde tasarlanmış ve yürütülmüştür. Bu çıktılar sayesinde Türkiye Kalkınma Vakfı, "Güneydoğu Türkiye'deki Suriyeli ve Türk Çocuk ve Ergenlerin EÇG, ECE, Koruma, Güçlendirme ve Beceri Programları Yoluyla Desteklenmesi" projesinde belirtilen hedefler doğrultusunda önemli ilerlemeler kaydetmeye devam etmektedir

3.2.Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Hassas Sığınmacı ve Yerel Toplulukların Koruma, Sosyal Uyum ve Geçim İmkanlarına Erişiminin Geliştirilmesi

3.2.1.Projenin Adı

Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Hassas Sığınmacı ve Yerel Toplulukların Koruma, Sosyal Uyum ve Geçim İmkanlarına Erişiminin Geliştirilmesi

3.2.2.Proje Konusu

Sürdürülebilir geçim fırsatları oluşturarak, sosyal uyumu teşvik ederek ve koruma hizmetlerine ve sosyal hizmetlere erişimi artırarak hassas sığınmacı ve yerel toplulukların güçlendirilmesi

3.2.3.Projenin Sahibi/Sözleşme Makamı

Alman Kalkınma ve Ekonomik İşbirliği Bakanlığı (BMZ) tarafından finanse edilen proje, Alman Açlıkla Mücadele Derneği (Welthungerhilfe, WHH) partnerliğiyle yürütülmektedir.

3.2.4.Projenin Sözleşme Tarihi

1 Kasım 2022

3.2.5.Projenin Süresi

37 ay

3.2.6.Projenin Bitiş Tarihi

30 Haziran 2025

3.2.7.Projenin Uygulama Alanı

Projenin uygulama alanı Mardin ili başta olmak üzere Diyarbakır ve Batman illerini kapsamaktadır. Mardin 10 yerel yönetime bölünmüştür ve yaklaşık olarak 862,757 yerli nüfusa sahiptir. Suriye ile uzun bir sınır hattı paylaşılmakta ve çoğunlukla Kürtlerden, Araplardan, Türklerden ve Süryanilerden oluşmaktadır. Suriye'ye coğrafi ve demografik yakınlığı ve Suriye'nin kuzeydoğusundan etkilenen gruplara olan etnik yakınlığı nedeniyle Mardin, savaştan kaçan çok sayıda Suriyeliyi çekmektedir. Bunlara ek olarak, Irak ve İran gibi ülkelerin sınırlarına da mesafe olarak çok uzakta olmaması Mardin'in çok sayıda Suriyeli olmayan

mülteciye de ev sahipliği yapmasını beraberinde getirmektedir. Uluslararası koruma statüsüyle ilde yaşayan bu kişiler için herhangi bir resmi veri yayınlanmamaktadır.

Türkiye Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne göre, şu anda Mardin'de 72.694 Suriyeli geçici koruma altında yaşamaktadır. Geçici koruma altındaki Suriyeli sayısı en çok Mardin'in Kızıltepe ve Artuklu ilçelerinde yüksektir. Mardin'de yaşayan toplam kişi sayısı 888 bin 874 iken Suriyelilerin il nüfusuna oranı %8,18 olarak hesaplanmaktadır.

Diyarbakır ve Batman da aynı bölgede nispeten az gelişmiş illerdir ve yaklaşık 40.000 Suriyeli geçici koruma statüsü altında yaşamaktadır (Batman'da 16.034 kişi = nüfusun %2,5'i ve Diyarbakır'da 24.478 kişi = nüfusun %1,3'ü). Hem Batman hem de Mardin, geçici koruma altındaki Suriyeliler için kampların kurulduğu illerdir. Bu kampların 2018-2020 yıllarında kapatılmasından bu yana, mülteciler her iki ilin başkentlerine ve komşu il olan Diyarbakır'a dağılmıştır. Yerel makamlarla ilişkiler açısından, Türkiye'deki uluslararası kuruluşlar ve STK'lar yerel makamlarla işbirliği yaparak çalışmalarını sürdürmektedirler. Son yıllarda TKV ve ortakları bu proje kapsamında, Mardin'de mültecilerle ilgili zorlukları ele alırken yerel kurumlarla yakın ilişkiler kurmuştur. Mardin'de TKV ve ortakları, yerel makamları (Vali, Göç İdaresi Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, vb) ve sivil toplum kuruluşlarını içeren çalışma grupları kurmuştur. Bu güçlü ağlar, ildeki müdahalelerin birbiriyle bağlantılı olmasını ve birbirini tamamlamasını sağlamaya devam etmektedir.

3.2.8.Projenin Nihai Yararlanıcıları (Hedef Kitle)

Projenin hedef kitlesi Mardin, Diyarbakır ve Batman il sınırları içerisinde geçici ve uluslararası koruma altındaki mülteci gruplar ve dezavantajlı durumda olan yerel halktan çocuk, genç, kadın ve yetişkinlerdir.

3.2.9.Projenin Amacı (Genel ve Tali Amaç)

Proje, sürdürülebilir geçim fırsatları oluşturarak, sosyal uyumu teşvik ederek ve koruma hizmetlerine ve sosyal hizmetlere erişimi artırarak hassas sığınmacı ve yerel toplulukların güçlendirilmesi amacını taşımaktadır. Koruma hizmetleri kapsamında acil ihtiyaç fonundan ihtiyaç sahiplerine destek sunmak ve çeşitli kurumlara yönlendirmeler yapmak, Çocukların eğitime erişiminin artırılması için okul öncesi faaliyetleri gerçekleştirmek, bireysel ve grup oturumları aracılığıyla psikososyal destek sağlamak, sosyal uyum projeleri kapsamında yerel derneklerin, kooperatiflerin ve sivil toplum kuruluşlarının proje yürütmelerine aynı katkı ve

mentörlük şeklinde destek vermek, geçim kaynaklarına erişimi güçlendirmek kapsamında mesleki beceri kursları açmak ve finansal/teknik destek sağlamak, ekolojik bir yaşamı desteklemek adına ekolojik tarım uygulama ve eğitim merkezini kurmak, kooperatiflerin doğal ürünler üretmeleri konusunda aynı katkı ve mentörlük şeklinde desteklenmelerini sağlamak gibi faaliyetler projenin temel unsurlarını oluşturmaktadır.

3.2.10.Projenin Hedefleri (Temel öngörülen hedefler)

Projenin 4 temel hedefi bulunmaktadır:

- Hassas sığınmacı ve yerel toplulukların hedefe yönelik danışmanlığa, koruma hizmetlerine ve sosyal hizmetlere erişiminin geliştirilmesi
 - a. Hassas sığınmacı ve yerel topluluklar için vaka yönetimi
 - b. Bireysel ve grup temelli psikososyal destek
 - c. Toplum temelli farkındalık yaratma çalışmaları
 - d. Okul öncesi eğitim aktiviteleri
- Sığınmacı ve yerel topluluklar arasında uyumlu bir sosyal yaşamın teşvik edilmesi
 - a. Yerel kuruluşların ve gençlik girişimlerinin sosyal uyum projelerine destek ve danışmanlık
 - b. Yaratıcı atölye çalışmaları (fotoğraf, bilim ve ekoloji, müzik, sosyal sirk)
 - c. Kooperatiflerde kadınlara yönelik sosyal uyum faaliyetleri
- Sürdürülebilir ve pazar temelli geçim fırsatları oluşturarak hassas sığınmacı ve yerel toplulukların güçlendirilmesi
 - a. Agroekoloji eğitim ve uygulama merkezinin kurulması
 - b. Tarım işçileri, küçük çiftçiler ve dezavantajlı gruplar için doğal tarım ve hayvancılık eğitimleri
 - c. Doğal ve iklim dirençli tarım konularında farkındalık atölyeleri

d. Doğal tarım girişimlerine teknik destek ve hibe desteği

- Türkiye'nin güneydoğusunda toplum temelli ve sürdürülebilir kooperatiflerin/oluşumların kurulması

a. Mevcut kooperatiflere/küçük işletmelere teknik/finansal destek ve danışmanlık

b. WHH tarafından yerel ortaklara ve yerel kurumlara kapasite geliştirme desteği

3.2.11.Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları

- **Sosyal Uyum ve Koruma**

Korumayla ilgili ihtiyaçlarının karşılanması için 800 hassas kişinin (%50 kadın ve %50 erkek) kamu ve STK hizmetlerine yönlendirilmesi,

- a) 300 hanenin Özel İhtiyaç Fonlarından (SNF) yararlandırılması, (en az %50'si mülteci)
- b) Mültecilerden ve yerel topluluklardan (en az %50'si mülteci) belirlenen en az 300 çocuk/genç/yetişkinin (%50 kadın ve %50 erkek) PSS faaliyetleriyle desteklenmesi,
- c) Mültecilerden ve yerel topluluklardan 4-6 yaş arası 120 çocuğun (en az %65'i mülteci; %50'si kız ve %50'si erkek) okul öncesi faaliyetlere katılması
- d) Mardin, Diyarbakır ve Batman'da sürdürülebilir ve yapılandırılmış sosyal uyum projelerine 600 kişinin (%50'si mülteci, %50'si yerli; %50'si kadın, %50'si erkek) katılması (STK'lar, kooperatifler, okullar vb. gibi yerel girişimlerin desteklenmesi)
- e) Kooperatiflerden en az 300 kişinin sosyal uyum faaliyetlerine (en az %50 mülteci, en az %70 kadın) katılması

- **Geçim Kaynaklarına Erişim ve Ekolojik Tarım Uygulama ve Eğitim Merkezi**

- a) Ekolojik Tarım Uygulama ve Eğitim Merkezi'nin tesis edilmesi,
- b) 2500 kişinin merkezi ziyaret etmesi ve agroekoloji konusunda farkındalık yaratmaya yönelik rehberli turlara katılması,

- c) Dezavantajlı tarım işçilerinden, özellikle ‘kuyu başları’ olarak adlandırılanlara (tarlaların ortasında inşa edilen kuyuların etrafında yer alan yaklaşık 10 haneden oluşan küçük yerleşim yerleri), işsiz/vasıfsız gençlerden, tarımsal üretime dayalı yerel küçük çiftçilerden ve kendi ülkelerinde çiftçilik yapan ancak Türkiye’de çalışmaya devam edemeyen mültecilerden oluşan 400 kişiye mesleki beceri kazandırma eğitimlerinin verilmesi (en az %50si mülteci, en az %20si genç),
- d) 600 kişinin agroekolojik farkındalık artırma oturumlarına katılması,
- e) Mesleki beceri eğitimine (en az %60) ve bilinçlendirme atölyelerine katılan 400 küçük çiftçiye teknik destek verilmesi,
- f) 65 haneye (en az %50si mülteci), doğal tarım girişimleri kurmalarına destek olmak için finansal hibe sağlanması,
- g) Eğitimi katılımcıları, finansal hibelerden ve teknik destekten yararlananları ve üreticileri piyasalara bağlayacak kooperatifler için 5 ağ kurma toplantısının düzenlenmesi,

3.2.12.Projeye İlişkin Olarak Yıl içinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar

Koruma biriminde üç temel faaliyet bulunmaktadır: Vaka yönetimi, psikososyal destek (PSS) ve erken çocukluk eğitimi (ECE).

Vaka yönetimi, faydalanıcılara özel ihtiyaç fonu (SNF) desteği sağlamayı ve onları ihtiyaçları çerçevesinde kamu kurumları ile STK’lara yönlendirmeyi içermektedir. Proje kapsamında her birim faaliyetinin içine entegre edilen vaka yönetimi süreci, Mardin, Batman ve Diyarbakır’ı kapsamaktadır. Sosyal Uyum, Geçim Kaynakları ve Kooperatifler birimleri tarafından yürütülen her faaliyet için desteğe ihtiyaç duyan faydalanıcılar belirlenmekte ve komisyon kararı ile ilgili destek faydalanıcılara sunulmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılı boyunca toplamda 252 faydalanıcıya özel ihtiyaç fonu (SNF) ile destek sağlanmıştır (195 Suriyeli, 57 Türkiyeli: 188 Kadın, 64 Erkek). Sunulan destekler arasında gıda ve hijyen kolisi, medikal destekler, eğitim desteği ve ev eşyası desteği yer almaktadır.

Bunun yanı sıra, faydalanıcıların diğer ihtiyaçları da tespit edilmiş ve hizmetlere ulaşabilmeleri için faydalanıcılar çeşitli kurumlara yönlendirilmiştir. Ocak 2024’ün başından Aralık 2024’ün

sonuna kadar kamu kuruluşlarına veya sivil toplum kuruluşlarına yönlendirilen toplam kişi sayısı 344'tür (283 Suriyeli, 61 Türkiyeli; 242 Kadın, 102 Erkek). Yapılan yönlendirmeler ulaşım desteği, nakit desteği, hukuki destek, eğitim desteği, koruma desteği, medikal destek, kira desteği ve ev eşyası desteklerini kapsamaktadır.

Hem özel ihtiyaç fonu desteği hem de yönlendirme desteği için projede belirlenen hedeflere ulaşılmış ve aktiviteler tamamlanmıştır.

Psikososyal destek (PSS), katılımcıları psikolojik olarak güçlendirmeyi amaçlayan 2 ila 6 oturumluk modüllerle yapılandırılmış bir program olarak tasarlanmıştır. PSS oturumları kapsamında, iletişim becerilerini geliştirme, toplumsal cinsiyet farkındalığını artırma ve stres yönetimi gibi konular çeşitli yöntemler ve sanat etkinlikleriyle ele alınmıştır. Projenin içerisinde yer alan erken çocukluk eğitimi velileri, sosyal uyum proje katılımcıları ve tarımsal eğitim katılımcıları PSS için hedef kitle olarak belirlenmiştir. Yürütülen bu aktivitelerde katılımcılar arasındaki etkileşimi ve sosyal uyumu sağlamak adına PSS modülleri kullanılmaktadır. 2024 yılında toplam 344 yetişkin ve çocuk ile PSS faaliyetleri gerçekleştirilmiştir (153 Suriyeli, 191, Türkiyeli; 181 Kadın, 67 Erkek, 62 Kız, 34 Oğlan). Oturumlar, iletişim becerileri, stres yönetimi, duygu düzenleme ve önyargı gibi konuları içermektedir.

Erken çocukluk eğitimi (ECE). UNICEF ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın özellikle Suriyeli çocuklar arasında düşük olan okul öncesi kayıt oranını artırma öncelikleri doğrultusunda, TKV 5-6 yaş arası mülteci ve yerel topluluk çocukları için dört aylık yapılandırılmış okul öncesi eğitim faaliyetleri sunmaya devam etmektedir. Bu programlar, çocukların resmi okullara erişimini kolaylaştırmayı ve erken yaşlardan itibaren sosyal uyumu teşvik etmeyi hedeflemektedir. Erken Çocukluk Eğitimi (ECE) programlarında, çocukların öz bakım, kendini ifade etme, davranış kuralları, hijyen, ince motor becerilerin gelişimi gibi alanlarda ilerlemelerini sağlamak için özel bir modül uygulanmaktadır. Ayrıca, yaş grubuna uygun temel Türkçe kelime bilgisi (istek belirten ifadeler, izin isteme, sayılar, renkler vb.) öğretilmektedir. Bu programlar haftada 4 gün, günde 3 saat olmak üzere toplamda 12 saat süren derslerden oluşmakta ve ortalama olarak 4 ay boyunca devam etmektedir.

2024 yılında, Mardin'de bulunan Nusaybin, İstasyon, Artuklu ve Dikmen bölgelerinde toplam 84 çocuğun (62 Suriyeli, 22 Türkiyeli; 40 Kız, 44 Oğlan) katılımıyla 5 ECE programı başarıyla tamamlanmıştır. Bu programlar için özellikle dezavantajlı bölgeler seçilmiş ve çocuklarının

gelişimleri takip edilmiştir. 2023 yılında yürütülen ve tamamlanan programlarla birlikte erken çocukluk eğitimi hedeflerine ulaşılmış ve bu aktivite 2024 yılı sonunda sonlanmıştır.

Sosyal uyum: Mardin, Diyarbakır ve Batman'da 3 ila 6 ay aralığında süren sosyal uyum projelerinin tasarlanması ve uygulanması konusunda yerel kuruluşlar ve girişimler desteklenmektedir. Sosyal uyum projeleri, mülteciler ve yerel toplulukların birlikte vakit geçirmelerini ve çeşitli aktiviteler aracılığıyla birbirlerini tanımalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Faaliyetle ilgili malzemelerin, ekipmanların ve diğer masrafların (ulaşım, mekân kiralama, katılımcı ve eğitmen öğle yemeği, eğitmen ücretleri vb.) satın alınması için aynı katkılar yoluyla finansman sağlanmaktadır. Sürekli açık olan başvuru çağrısı, TKV web sitesinde yayınlanmakta olup, başvuru sahiplerine proje teklifleri ve bütçe planları için TKV formatına uygun kısa örnekler sunulmaktadır. Başvurular, WHH uzmanlarının da yer aldığı değerlendirme komitesi tarafından belirlenen kriterlere göre incelenmekte ve seçilmektedir. Bu kriterler arasında her iki topluluğun %50-%50 katılım oranı, faaliyetlerin mantıksal yapısı, sosyal uyuma ve sürdürülebilirliğe katkı sağlaması ve hedef gruba özel uyarlanmış olması gibi unsurlar yer almaktadır.

Ocak 2024'ten Aralık 2024'ün sonuna kadar, Batman, Mardin ve Diyarbakır illerinde 18 sosyal uyum projesi başlatıldı ve başarıyla tamamlandı. Bu projeler kapsamında 18 yerel kuruluşa mentorluk ve kapasite geliştirme desteği sunuldu. Bu süreçte toplamda 366 yetişkin ve çocuk katılımcı sosyal uyum projelerini tamamladı (160 Suriyeli, 206 Türkiyeli; 206 Kadın, 34 Erkek, 74 Kız, 52 Oğlan). Bu süreçte Mardin'de 13, Batman'da 2 ve Diyarbakır'da 3 proje yürütülmüştür. Projelerin ana temaları arasında müzik, geri dönüşüm, örgü, gastronomi, sabun yapımı, zekâ oyunları, yemek pişirme, spor, girişimcilik ve tiyatro yer almıştır. Buna ek olarak, orta okul öğrencileri ile yürütülen 4 adet Ekolojik Modül (Eco Modul) projesi Ocak 2025'te başlayacaktır. Proje başvurularının alınması, değerlendirilmesi ve proje destekleme sürecinin 2025 haziran ayına kadar devam etmesi planlanmaktadır.

Ekolojik Tarım Uygulama ve Eğitim Merkezi: Proje kapsamında Mardin'de bir Ekolojik Tarım Uygulama ve Eğitim Merkezi kurulması planlanmaktadır. Bu Merkez, agroekoloji uygulamalarının yürütüldüğü ve yerel kurumlarla birlikte yereldeki çiftçilerin de tarımsal faaliyetler konusunda kapasitelerini geliştirebilecekleri sürdürülebilir bir yer olması amacıyla tasarlanmaktadır. 2024 yılı içerisinde Mardin'in Ömerli ilçesine yakın yaklaşık olarak 43.3 dönümlük bir arazi tahsil edilerek Ömerli İlçe Kaymakamlığı ve Ömerli İlçe Tarım Müdürlüğü

ile protokol imzalanmıştır. Arazinin 30 dönümü proje kapsamında kullanılmaktadır. Nisan 2024 itibariyle Merkez’de arazi çalışmaları başlamış olup çeşitli agroekolojik yöntemler kullanılmıştır.

Ekolojik Tarım Uygulama ve Eğitim Merkezi’nde ilk olarak bir yaşam alanı kurma çalışması yürütülmüş ve bu kapsamda konteynerler ve çadırlar kurulmuştur. Merkez içerisinde yer alacak şekilde bir aktivite binası dış danışmanlık alınarak tasarlanmış ve binanın temel atma töreni gerçekleşmiştir. Aktivite binasının Mart 2025’te tamamlanması planlanmaktadır. Bununla birlikte Merkez içerisinde her bir bölüme farklı amaçlarla uygulamalar yapılmıştır. Merkez’in orta bölümünde bir mandala bahçesi tasarlanmış olup tıbbi aromatik bitki ekimi yapılmıştır. Bununla birlikte bir fosseptik çukur kazılarak Merkez’de bulunan canlıların da su tüketimi ve Merkez içerisindeki suyun birikebileceği bir alan tasarlanmıştır. Su alt yapı sistemi kurularak bir su kuyusu açılmış ve bu suyun ihtiyaç halinde kullanılmak üzere depolanması sağlanmaktadır. Su deposuna ek olarak yağmur suyu hasadı sistemi hem inşaatı devam eden aktivite binasının çatılarından hem seradan hem de arazide planlanmıştır. 2024’te sadece arazide planlanan yağmur suyu hasadının altyapısı hendek ve göletlerin kaba inşası ile bir miktar yapıldı. Bu sistem sayesinde yağın yağmurlarla birlikte yağmur suyu depolanacak ve su tüketiminde de ekolojik bir yöntem benimsenecektir. Merkez’in bir bölümünde Pazar bahçesi ve sera alanı kurulmuş ve çeşitli sebze ekimleri yapılmıştır. Elektrik alt yapısını kurmak ve Merkez’i daha yaşanılabilir bir alan haline getirmek üzere çalışmalar hala devam etmektedir. Haziran ayından itibaren ziyaretçi kabul eden Merkez’in resmi açılışının Mayıs 2025’te olması planlanmaktadır.

Ekolojik Tarım Uygulama ve Eğitim Merkezi ile bağlantılı olan proje hedeflerinden biri de iş birliği ve hizmet anlaşmalarıdır. Bu anlaşmalar, yereldeki ve yakın bölgelerdeki kurumların Merkez’e aidiyetlerini artırmayı ve Merkez’de gerçekleştirilecek aktivitelerin daha aktif, kullanılabilir ve sürdürülebilir bir işleyişle yürütülmesini hedeflemektedir. Bu amaç doğrultusunda 2024 yılı içerisinde çeşitli kurumlarla görüşmeler yürütülmüştür. Bu kurumlardan biri olan Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi ile Aralık 2024’te hazırlanan protokol imzalanarak bir iş birliği için adım atılmıştır. Görüşmeleri devam eden diğer kurumlarla da 2025 yılı içerisinde protokollerin hazırlanarak imzalanması beklenmektedir.

Ekolojik Tarım Uygulama ve Eğitim Merkezi bünyesinde kurulması hedeflenen ve en az 15 kişiden oluşan bir gönüllü danışmanlık komitesi bulunmaktadır. Bu komitede

akademisyenlerin, sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin, kamu kuruluşlarından temsilcilerin ve bazı önder çiftçilerin yer alması planlanmıştır. Komite, Merkez'in işleyiş sürecinde alınacak kararlarda söz hakkına sahip olabilecek Merkez'in kapasitesini geliştirecek ve sürdürülebilirliğini sağlayacak bir rol üstlenecektir. Bu amaç doğrultusunda 2024 yılında bir açık çağrıya çıkılmış ve komitede yer almak isteyen ilgili kişilerin başvuruları alınmıştır. Değerlendirmeler doğrultusunda yaklaşık olarak 25 kişiden oluşan bir gönüllü danışmanlık komitesi kurulmuştur. Komite içerisinde, planlandığı üzere agroekoloji farkındalığı yaratabilecek akademisyenler, kamu kuruluşu ve STK temsilcileri ve önder çiftçiler yer almaktadır. Komitenin ilk tanışma toplantısı Aralık 2024'te gerçekleştirilmiş olup 2025 yılı içerisinde toplantıların devamı sağlanacaktır.

Proje kapsamında tarım işçileri, küçük ölçekli çiftçiler ve gençler için 5-10 günlük doğal tarım yöntemleri eğitimleri yürütülmektedir. Bu eğitimler, ekolojik olarak sürdürülebilir ve iklim dirençli tarımı teşvik edecek ve yerel en iyi uygulamaları öne çıkaracak şekilde planlanarak alanında en iyi eğitmenleri yerel ve mülteci katılımcılarla buluşturmaktadır. Eğitimler sonrasında katılımcılar, besin değeri yüksek ve agroekolojik yöntemlerle çeşitli gıdalar üretmek için gerekli becerileri edinmekte ve tarımsal üretimlerini başlatma, genişletme veya modernize etme yoluyla gelir fırsatlarını artırabilmektedirler. Her bir eğitim öncesinde başvuru çağrısı yapılmakta ve başvurular geldikten sonra, katılımcıların istekliliği, becerileri ve hassasiyet durumları göz önünde bulundurularak seçim yapılmaktadır.

2024 yılı süresince 13 eğitim planlanarak yerel ve mülteci katılımcılar için gerçekleştirilmiştir. Bu eğitimlerin tümü doğayla uyumlu yöntemlere dayandırılmış ve arıcılık, koyun yetiştiriciliği, seracılık, bağ budama, tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği, kompost ve doğal gübreleme, bakliyat yetiştiriciliği, meyve yetiştiriciliği, tasarruflu sulama yöntemleri, tahıl yetiştiriciliği, kiraz yetiştiriciliği, Antep fıstığı ve badem yetiştiriciliği başlıkları altında planlanarak yürütülmüştür. 2024 yılı süresince gerçekleştirilen eğitimlerden toplamda 293 katılımcı mezun olmuştur (129 Suriyeli, 164 Türkiyeli; 148 Kadın, 145 Erkek). Bu katılımcıların 52'si 30 yaş ve altı olup genç kesimin tarımsal faaliyetlere dahil olarak sürdürülebilirliğin artırılması hedefini desteklemektedir. Tarımsal eğitimde hedef sayıya oldukça yaklaşılmış olup 2025 yılı içerisinde planlanan mantar yetiştiriciliği ve zeytin yetiştiriciliği eğitimleri de gerçekleştirilerek aktivite tamamlanacaktır.

2024 süresince gerçekleştirilen farkındalık artırma oturumları ile 363 katılımcıya ulaşılmıştır (20 Suriyeli, 343 Türkiyeli; 109 Kadın, 254 Erkek). Katılımcılar çoğunlukla çiftçiler olmak üzere üniversite öğrencileri ve agroekolojiye meraklı kişileri kapsamaktadır. Farkındalık artırma aktivitesi 2025 yılında da devam etmekte olup mart ayında tamamlanması planlanmaktadır.

Teknik destek aktivitesi 2024 yılı içerisinde başlatılmış olup 2024 yılı boyunca toplamda 306 çiftçiye teknik destek verilmiştir (64 Suriyeli, 242 Türkiyeli; 43 Kadın, 263 Erkek). Teknik destekler toprak analizi, bitki sağlığı ve bitki koruma, kimyasalla mücadele ve doğal reçeteler sunma gibi konular kapsamında verilmiştir. Teknik destek aktivitesi devam etmekte olup 2025 Nisan ayında tamamlanması ön görülmektedir.

2024 yılı içerisinde toplamda 44 katılımcıya finansal destek sağlanmıştır (22 Suriyeli, 22 Türkiyeli; 12 Kadın, 32 Erkek). Verilen destekler arasında zeytin fidanı, arı ve arı kovanı, koyun, damlama sulama sistemi, çapa makinesi, güneş paneli, tavuk ve yem bulunmaktadır. Finansal destek 2025 yılında da devam edecek olup nisan ayında tamamlanması ön görülmektedir.

2024 yılı içerisinde temmuz ayından itibaren Merkez 571 ziyaretçiyi ağırlamıştır (72 Suriyeli, 499 Türkiyeli; 219 Kadın, 352 Kadın). Merkez'in ziyaretçiye açık hale gelmesi için hazırlıkların uzun sürmesi sebebi ile hedefin 2025 yılı haziran ayına kadar turların sıklığını artırarak tamamlanması planlanmaktadır.

Kooperatif Teknik Eğitimleri ve Finansal Destekler konusunda 2024 yılı içerisinde Mardin'de 1 kadın kooperatifi ve 1 kadın girişimi, Diyarbakır'da 1 kadın girişimi ve Batman'da 1 kadın girişimi desteklenmeye hak kazanmıştır. Mardin'de bulunan KEKİK kooperatifi yöresel ürünler üreten bir kooperatif olarak desteklenmiştir. Mardin bölgesinde desteklenen kadın girişimi ise Midyat ÇATOM ve Jil Doğal iş birliği ile yola çıkan ve tıbbi aromatik bitkilerle özellikle sabun üretimi yapan bir kadın girişimidir. Diyarbakır'da desteklenen Ciabofood, doğal ve katkısız içeriklerle bal ve tahin üretimi yapan bir kadın girişimidir. Batman'da Afet ve Kadın Çalışmaları Derneği'nin iktisadi işletmesi olan AFKA Craft desteklenmiş olup çiçek ve el sanatları üretimi yapmaktadırlar. Desteklenen kooperatif ve kadın girişimleri süreç boyunca hem teknik hem de finansal anlamda güçlendirilmeye çalışılmıştır.

Finansal destek kapsamında 2024 yılı içerisinde yarı zamanlı veya tam zamanlı olarak toplamda 26 katılımcı istihdam edilmiştir (8 Suriyeli, 18 Türkiyeli; 24 Kadın, 2 Erkek). Katılımcılar, desteklenen kooperatif ve kadın girişimleri bünyesinde çalışmış ve bazıları ise hala çalışmaktadır. Finansal desteğin 2025 Mart ayına dek sürmesi planlanmaktadır.

3.3 Çocuklar için Koruyucu Bir Ortamın Yaratılması

3.3.1.Projenin Adı

“Çocuklar için Koruyucu Bir Ortamın Yaratılması”

3.3.2.Proje Konusu

Mardin’in kuyubaşı bölgeleri başta olmak üzere kırsal ve kentsel bölgelerinde yaşayan en savunmasız nüfusun, koruma ve geçim kaynaklarına güvenli ve onurlu erişiminin sağlanması için vaka yönetimi, eğitim, barınma&sanitasyon ve geçim kaynakları faaliyetleri ile desteklenmesi.

3.3.3.Projenin Sahibi/Sözleşme Makamı

A.B.D Dışişleri Bakanlığı Nüfus, Mülteciler ve Göç Bürosu (PRM) tarafından finanse edilen proje Alman Açlıkla Mücadele Derneği (Welthungerhilfe) partnerliğiyle yürütülmektedir.

3.3.4.Projenin Sözleşme Tarihi

30 Eylül 2023

3.3.5.Projenin Süresi

(12+12 ay) Proje ilk yılını tamamladıktan sonra belirli bir başarı oranına ulaşmış ise ikinci yıl faaliyet gösterecektir.

3.3.6.Projenin Bitiş Tarihi

Projenin ilk yılı resmi olarak 30 Eylül 2024 tarihinde bitecektir.

3.3.7.Projenin Uygulama Alanı

Projenin uygulama alanı Mardin ilinde kuyubaşları olarak ifade ettiğimiz bölgeler öncelikli olmak üzere kırsal ve kentsel bölgeleridir. Kuyubaşları, kuyu sulamacılığı ile tarımsal üretim yapan geniş arazi sahiplerinin üretim alanlarında (kuyubaşlarında) sulamacı istihdam ettiği ve sulamacı aileleri kuyuya yakın inşa edilmiş hanelerde barındırdığı bir yerleşim ve üretim şeklinin bulunduğu alanları ifade etmektedir. Mardin 10 yerel yönetime bölünmüştür ve yaklaşık olarak 816,180 yerli nüfusa sahiptir. Suriye ile uzun bir sınır hattı paylaşılmakta ve çoğunlukla Kürtlerden, Araplardan, Türklerden ve Süryanilerden oluşmaktadır. Suriye'ye coğrafi ve demografik yakınlığı ve Suriye'nin kuzeydoğusundan etkilenen gruplara olan etnik

yakınlığı nedeniyle Mardin, savaştan kaçan çok sayıda Suriyeliyi çekmektedir. Bunlara ek olarak, Irak ve İran gibi ülkelerin sınırlarına da mesafe olarak çok uzakta olmaması Mardin'in çok sayıda Suriyeli olmayan mülteciye de ev sahipliği yapmasını beraberinde getirmektedir. Uluslararası koruma statüsüyle ilde yaşayan bu kişiler için herhangi bir resmi veri yayınlanmamaktadır.

Türkiye Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne göre, şu anda Mardin'de (Ocak 2024 itibarıyla) 72.694 Suriyeli geçici koruma altında yaşamaktadır. Geçici koruma altındaki Suriyeli sayısı en çok Mardin'in Kızıltepe ve Artuklu ilçelerinde yüksektir. Mardin'de yaşayan toplam kişi sayısı 888 bin 874 iken Suriyelilerin il nüfusuna oranı %8,18 olarak hesaplanmaktadır.

3.3.8.Projenin Nihai Yararlanıcıları (Hedef Kitle)

Projenin hedef kitlesi Mardin ili sınırları içerisinde geçici veya uluslararası koruma altındaki mülteci gruplar ve dezavantajlı durumda olan yerel halktan çocuk, genç, kadın ve yetişkinlerdir. Çocuk koruma bileşeni çoğunlukla mülteci çocuklara ve ailelerine, özellikle deprem nedeniyle yerlerinden edilene ve kuyubaşı gibi kırsal bölgelerde yaşayanlara hizmet edecek. Eğitim bileşeni kayıp yılı olan ve okuldan erken ayrılma riskiyle karşı karşıya olan okul dışı çocukları hedef alacaktır. Geçim kaynakları bileşeni hem mültecilere hem de yoksulluk riski altındaki ev sahibi topluluklara, düşük eğitim düzeyi de dahil olmak üzere sınırlı geçim kaynakları ve istihdam fırsatlarına sahip olanlara ve deprem nedeniyle yerinden edilmiş kişilere özel olarak odaklanacaktır.

3.3.9.Projenin Amacı (Genel ve Tali Amaç)

Proje Mardin ilindeki dezavantajlı mülteci ve ev sahibi çocukların ve ailelerinin vaka yönetimi, eğitim, barınma&sanitasyon ve geçim kaynakları faaliyetleri ile desteklenerek hak ve hizmetlere erişimlerinin sağlanmasını böylece özellikle Mardin kuyubaşları ve kırsal bölgelerinde çocuklar için koruyucu bir ortam oluşturulmasını amaçlar. Projenin nihai faydalanıcılarının %70'nin mülteci gruplardan %30'nun ise yerel topluluklardan olması hedeflenmektedir. Proje, farklı ihtiyaçları karşılamak için çeşitli faaliyetler sunmuş ve Mardin ilindeki hassasiyet sahibi çocukların ve ailelerin genel koruma durumunu iyileştirmeyi amaçlamıştır. Özellikle kuyubaşları ve kırsal bölgelerde yaşayan çocukların ailelerinin ekonomik yetersizlikleri, dil bariyeri ve ayrımcılık nedeni ile eğitimine devam edemediği, maddi sorunlar nedeniyle ilkokuldan sonra çocuk işçilik yaptıkları, ebeveynlerin Türkiye'deki hakları, sorumlulukları ve mevcut hizmetler hakkında farkındalık düzeylerinin düşük olduğu

ve geçim kaynaklarına erişimlerinin kısıtlı olduğu ya da hiç olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle proje faaliyetleri kapsamında yer alan vaka yönetimi, SNF dağıtımı, PSS desteği, sağlık, beslenme ve çocuk hakları alanlarında farkındalık artırma oturumlarının düzenlenmesi, okul öncesi ve okul destek eğitim faaliyetleri, barınma&sanitasyon yardımları ve geçim kaynakları faaliyetleri ile çocukların ve ailelerinin hassasiyetlerinin azaltılması, psikososyal ve sosyoekonomik durumlarının desteklenmesi böylelikle genel iyi olma hallerinin güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

3.3.10.Projenin Hedefleri (Temel Öngörülen Hedefler)

- Kırsal kesimde yaşayan çocuklar ve ailelerinin yanı sıra kentsel bölgedeki depremde etkilenen bireylerin, barınma&sanitasyon, beslenme ve sağlık yardımı ile entegre edilmiş toplum temelli koruma ve MHPSS hizmetlerine erişimlerinin sağlanması.
- Kuyubaşı ve kırsal bölgelerde yaşayan çocuklar ile kentsel bölgedeki depremde etkilenen çocukların eğitim hizmetlerine erişiminin iyileştirilmesi.
- Gelir artırma ve çeşitlendirme sağlayarak, bununla beraber istihdam edilebilirliklerini güçlendirerek hedef grubun geçim kaynaklarına erişimini iyileştirmek

3.3.11.Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları

- Mardin'de 2400 (Y1-1200/Y2-1200) kişinin (%80'i çocuk ve %20'si yetişkin) hedef alınarak Çocuk Koruma Vaka Yönetimi kapsamında temel hak ve hizmetlere erişimleri için desteklenmesi.
- Vaka Yönetim faaliyetlerinin bir alt bileşeni olarak, 700(Y1-350/Y2-350) kişinin Acil Barınak Onarımı, Kira desteği ve Sanitasyon ve Hijyen yardımı ile desteklenmesi.
- 4800 kişinin çocuk hakları, aile planlaması, aşı, hijyen, beslenme, sağlık gibi konularda farkındalığının yükseltilmesi.
- 880 kişinin Toplum Temelli PSS hizmetinden faydalanması
- 384 (Y1-192/Y2-192) 5-6 yaş arası Suriyeli ve yerel çocuğun 10 haftalık yapılandırılmış eğitim faaliyetlerinden faydalanması. 7-14 yaş arası 200 (Y1-100/Y2-100) çocuğun okul terklerinin önlenmesi için Türkçe dili ve ödev desteği alması. 800 okul dışı ya da

okul dışı kalma riski altında olan çocuğun (Y1-400/Y2-400) Eğitim için Nakit yardımı aracılığıyla okula dönüş ve düzenli devamı için desteklenmesi.

- 400 (Y1-200/Y2-200) bireyin, tarım ve tarım alanında faaliyet göstermelerini sağlayacak diğer konularda kısa süreli eğitimler alması. 400 (Y1-200/Y2-200) kuyubaşları ve kırsal alanlarda yaşayan hanenin, hayvanların, gerekli alet ve ekipmanların, sera malzemelerinin satın alınmasını, arazi ve makinelerin kiralanmasını kapsayacak şekilde aynı destekten faydalanması.
- 400 (Y1-200/Y2-200) hassas kişinin halihazırda vasıflı eleman sıkıntısı çeken ve/veya artma potansiyeli olan sektörlerde istihdam edilme becerilerinin artması için mesleki eğitimlere katılması.

3.3.12.Projeye İlişkin Olarak Yıl İçinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar

İlk çeyrekte, “Çocuklar için Koruyucu Bir Ortam Yaratma” projesi, mülteciler ve yerel topluluklar da dahil olmak üzere hassas nüfusları doğrudan etkileyerek birçok sektörde önemli ilerleme kaydetmiştir. İlk çeyrekte proje 810 kişiye ulaşmıştır (503 mülteci, 307 ev sahibi toplum; 423 kadın, 386 erkek, 1 non-binary).

Çocuk Koruma (CP) ve Vaka Yönetimi (CM) hizmetlerinde proje 145 çocuk ve 22 yetişkine başarıyla ulaşmıştır. Faaliyetler, eğitim, yeni doğan kayıtları, doğum bildirim formları, engelli raporları ve tıbbi ekipman raporları dahil olmak üzere belgelerin belirlenmesi ve sağlık hizmetlerine erişim gibi kritik ihtiyaçların ele alınmasından oluşmaktadır. Ayrıca, 25 kişi, kendilerine özgü koşullara göre uyarlanmış temel destek sağlayan Özel İhtiyaçlar Fonu'ndan (SNF) yararlanmıştır. Hareket kabiliyetini ve bağımsızlığı artırma çabalarının bir parçası olarak, 3 engelli cihazı ihtiyaç sahibi bireylere dağıtılmıştır. Acil barınma ihtiyacı olan 4 kişiye kira yardımı için nakit sağlanmıştır.

Eğitim için Nakit (CFE) ödemeleri yoluyla 40 vaka için mali yardım başlatılarak ailelerin ekonomik engelleri aşması ve 20 çocuğun okula kaydolması sağlanmıştır. Okul öncesi programlar, yaşları 4 ila 6 arasında değişen 63 çocuğu hedef alarak kapsayıcı ve oyun temelli bir öğrenme ortamı yaratmıştır. Bu programlar sadece bilişsel ve motor becerileri geliştirmekle kalmamış, aynı zamanda özellikle daha önce örgün eğitime erişimi sınırlı olan çocuklar için sosyal ve duygusal gelişimi de desteklemiştir.

Hizmet verilen toplulukların barınma ve WASH ihtiyaçları, toplam 56 hane için ayrıntılı değerlendirmeler yoluyla belirlenmiştir. Bu değerlendirmelerde akan çatılar, yetersiz sanitasyon tesisleri ve yapısal zayıflıklar gibi kritik barınma ihtiyaçları tespit edilmiştir. Fiber takviyeli membranlar kullanılarak çatı onarımları ve su arıtma cihazlarının sağlanması da dahil olmak üzere hedeflenen müdahaleler gerçekleştirilerek ailelerin zorlu kış koşullarına karşı daha donanımlı olmaları sağlanmıştır. Bu çabalar yaşam koşullarını doğrudan iyileştirmiş ve kritik sağlık risklerini ele almıştır. Su filtrelerinin sağlanması da dahil olmak üzere WASH hizmetleri 2 haneye genişletildi ve 3 hane için tuvalet onarımı sağlandı. 11 haneye olumsuz kış hava koşullarının etkisini azaltmak amacıyla çatı onarımı için barınak desteği sağlanmıştır.

Toplumda sağlık, beslenme ve sosyal konularda farkındalık yaratma ve eğitim oturumları düzenleme konusunda önemli bir ilerleme kaydedilmiştir. Temel konular arasında öz bakım uygulamaları, hijyen, cinsel sağlık ve üreme sağlığı, aşılama, ilk yardım, sağlıklı gebelik, çeşitli yaş grupları için beslenme, çocuk hakları ve İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nden (İGİM) randevu alma, ikamet belgesi alma ve seyahat izni alma gibi e-devlet hizmetleri yer aldı. Bu faaliyetler okullarda ve toplum merkezlerinde gerçekleştirilmiş ve toplam 412 katılımcıya ulaşılmıştır.

Psikososyal Destek (PSD) faaliyetleri, toplulukların karşılaştığı duygusal ve sosyal zorlukların ele alınmasında hayati bir rol oynamıştır. Çocuklar ve yetişkinler dahil olmak üzere toplam 191 katılımcı stres yönetimi, iletişim becerileri ve genel refahı geliştirmek için tasarlanmış oturumlara katıldı. Pozitif ebeveynlik programları gibi özel faaliyetler, bakıcıların çocuklarla ilişkilerini güçlendirmelerine, iletişim becerilerini geliştirmelerine ve daha fazla empati geliştirmelerine yardımcı oldu. Bu, çocuklarıyla daha olumlu etkileşimleri teşvik etti ve daha sağlıklı bir aile dinamiğine katkıda bulundu. Ayrıca, dezavantajlı mahalleler gibi stres seviyesinin yüksek olduğu bölgelerde, katılımcıların günlük baskılarla başa çıkmalarına yardımcı olmak için stres yönetimi modülleri tanıtıldı. Bu oturumlar, aile içi iletişimi geliştirmeyi amaçlayarak daha fazla aile refahı ve dayanıklılığına katkıda bulunmuştur.

Geçim Kaynakları bileşeni kapsamında proje, beceri geliştirme girişimleri yoluyla bireylerin, özellikle de kadınların güçlendirilmesine odaklanmıştır. Yararlanıcılar, bekar ebeveynlere, engelli bireylerden oluşan hanelere, yaşlı üyelere, kronik hastalığı olan bireylere ve karşılanmamış temel ihtiyaçları olanlara öncelik verilerek belirli kırılganlık kriterlerine göre seçilmiştir.

Makine dikişi eğitim programına 50 kadın katılmış ve bu kadınlara giysi onarımı ve üretimi konusunda pratik beceriler kazandırılmıştır. Katılımcılar, ön ve son test değerlendirmeleri ile değerlendirildiğı üzere teknik becerilerde %93'lük bir başarı oranı elde etmiştir.

Özellikle, katılımcılar arasında yüksek düzeyde memnuniyet ve özgüvende önemli bir artış gözlenmiştir. Acil ekonomik katılımı desteklemek için dikiş makineleri, aletler ve malzemeler içeren aynı kitler dağıtılarak katılımcıların ev tabanlı işletmeler kurmaları sağlandı. Bu çabalar sadece ekonomik kırılganlıkları gidermekle kalmamış, aynı zamanda katılımcılar arasında finansal bağımsızlığı ve kendine güveni de teşvik etmiştir. Eğitim ayrıca, katılımcıların deneyimlerini ve karşılaştıkları zorluklara yönelik pratik çözümleri paylaştıkları satış ve pazarlama stratejileri alışverişini de kolaylaştırdı. Bu paylaşım, özgüvenin artmasına yardımcı oldu ve daha fazla kendine güven duyulmasına katkıda bulundu.

Projenin ilk çeyreğı, hedef topluluklardaki kırılganlıkların ele alınması için sağlam bir temel oluşturdu. Dinamik ve kapsayıcı bir yaklaşımla, eğitime erişimin iyileştirilmesi, yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve psikososyal desteğın güçlendirilmesi gibi somut sonuçlar programın etkinliğinin altını çizmektedir. İleriye dönük olarak, bu başarılı müdahaleleri ölçeklendirmeye, devam eden zorlukları ele almak için stratejileri iyileştirmeye ve ihtiyaç sahiplerine sürdürülebilir destek sağlamak için faaliyetlerin etkisini en üst düzeye çıkarmaya odaklanılacaktır.

3.4 Diğer Çalışmalar

3.4.1 Kurumsal Altyapı

- WEB Sitesinin ve Sosyal Medya Platformlarının yenilenmesi
- Sunucu alt yapısının kurulması
- KOBO Teams Sistemine geçiş
- Kolay İK sistemine geçilmesi
- Demirbaş envanterinin Kolay İK üzerinden yürütülmesi
- ISO 9001 Kalite Yönetim Sisteminin kurulması
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Çalışmaları

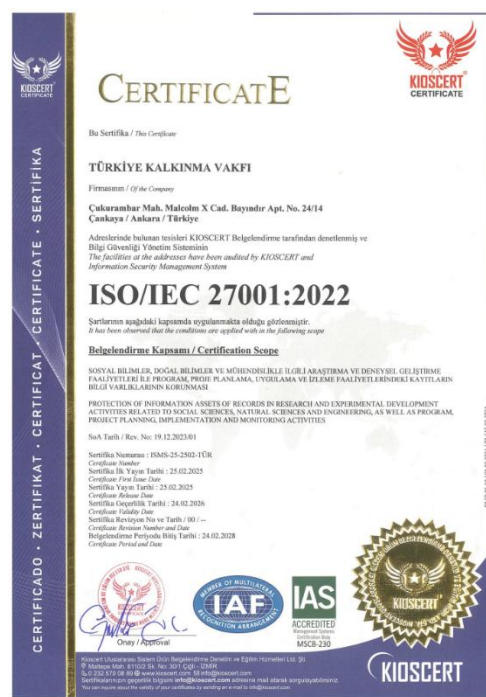
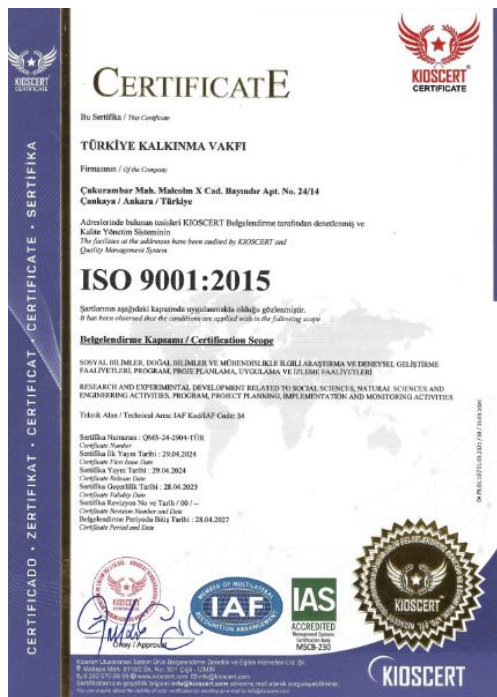
3.4.2 Kurumsal Yapı ve Personel Gelişimi

- Personel Gelişim Planları oluşturularak eğitim planlaması yapılmıştır. Bu kapsamda tüm personele yönelik İngilizce, etkili iletişim, proje planlama ve proje uygulama eğitimleri verilmiştir. Ayrıca kurumsal görevlere özel, İzleme ve Değerlendirme, Muhasebe ve Finans, Psikososyal Destek ve saha çalışanlarının saha uygulamasına yönelik spesifik eğitim programları düzenlenmiştir. Bunlara ek olarak sahada UNİCEF, WHH ve Save The Children gibi kuruluşların düzenlediği diğer eğitimlere personelin katılımı sağlanmıştır.
- Kurumsal yapının yeniden oluşturulması kapsamında departmanlar oluşturulmuş, İç Kontrol Sistemi kurulumuna yönelik İç Kontrol Eylem Planı hazırlanmıştır.
- TKV Politika Belgeleri kapsamında eksik olan Gönüllü Politika Belgesi, Etik İlkeler ve İletişim Stratejisi gibi belgeler oluşturulmuştur.
- 2025-2029 yıllarını kapsayacak “Stratejik Plan” çalışmaları sürmektedir.

3.4.3 İş birlikleri ve Fon Kaynaklarına Erişim

- ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) Ortaklık çağrısı kapsamında “Mevsimlik Tarım İşçiliğinde Çocuk İşçiliğinin Yok Edilmesi” ve “Türkiye’de Fındık Hasadında Mevsimlik Tarımda En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Ortadan Kaldırılmasına Yönelik Entegre Bir Model” başlıkları altında projeler hazırlanmıştır.
- Sivil Toplum İçin Destek Vakfının Gelecek İçin Dayanışma Fonu’na proje teklifi hazırlanmıştır.
- DRC (Danimarka Mülteci Konseyi) Yerel Ortaklar Ekonomik Güçlendirme Programına İlgi Beyanı gönderilmiştir.

- IPA III Action Programme 2022, Kapsamında IKADA Danışmanlık firmasının konsorsiyum liderliğinde Makedonya Cumhuriyeti'nin "Support of Quality Assurance System for Social Services" teknik destek hizmeti alım ihalesine teklif hazırlanmıştır.
- Solidar Suisse Yardım Kuruluşunun deprem bölgesinde yapmayı planladığı Geçim Kaynakları çeşitlendirme çalışmalarına ortaklık beyanı verilmiştir.
- DAP (Avustralya Doğrudan Yardım Programı) Kapsamında Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü ile Proje Teklifi hazırlanmıştır.
- STGM (Sivil Toplum Geliştirme Merkezi) Afet Risk Yönetiminde Sivil Toplum Örgütlerinin Desteklenmesi Projesine başvuru yapılmıştır.
- UN (Birleşmiş Milletler) Yerel Ortaklıklar Kurma çağrısına ilgi beyanı gönderilmiştir.
- WWF (Doğal Hayatı Koruma Vakfı)'nın "Gaziantep'te Sivil Toplum, Atık Toplayıcıları ve Aileleri için Kapasite Artırımı ve Sosyal Destek Hibe Programı" Kapsamında proje hazırlanmıştır. Proje desteklenmeye değer bulunmuş olup Nisan 2025 yılında uygulamaya başlanacaktır.
- Save The Children Uluslararası Yardım Örgütü ile ortaklık anlaşması imzalanmış olup Hatay ilinde Koruma alanında çalışmalar Ocak 2025 yılında başlayacaktır.
- WFP (Dünya Gıda Programı)'nın deprem bölgesi 5 ilde uygulamayı planladığı "Access to Finance for Earthquake Affected Micro and Small Enterprises" programına başvuru yapılmıştır.

TÜRKİYE KALKINMA VAKFI
Development Foundation of Türkiye

Çukurambar Mah. Malcolm X Cad.

Bayıdır Apt. 24 Daire 14 Çankaya-Ankara

Tel: +90 312 814 53 88

E-posta: tkv@tkv-dft.org.tr

Kep: tkv@hs01.kep.tr

Kalkınma Vakfı Raporları